

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1654/18-E

Název	Mateřská škola Duha Pardubice-Popkovice a Staré Čívce
Sídlo	Pražská 89, Popkovice, 530 06 Pardubice
E-mail	reditelka@msduha.eu
IČ	75018306
Identifikátor	600095703
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Bc. Naděžda Kirschová
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Pražská 89, Popkovice, 530 06 Pardubice Za Oborou 337, Staré Čívce, 530 06 Pardubice
Termín inspekční činnosti	16. až 18. 1. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti provedené podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Duha Pardubice-Popkovice a Staré Čívce (dále škola) poskytuje předškolní vzdělávání od 6:30 do 16:30 hodin na dvou pracovištích. V ulici Pražská 89, Popkovice se nacházejí tři třídy s dětmi rozdělenými podle věku, v ulici Za Oborou 337, Staré Čívce dvě třídy částečně věkově smíšené.

Škola v době inspekční činnosti evidovala 124 dětí, což je v souladu s výjimkou z nejvyššího počtu dětí udělenou zřizovatelem. V povinném předškolním vzdělávání bylo vykazováno 36 dětí, z nich tři měly odklad povinné školní docházky. Ve škole se vzdělávaly tři děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dílní informace o činnosti školy může veřejnost získat na internetových stránkách www.msduha.eu. K prezentaci její činnosti dochází rovněž při Dni otevřených dveří, veřejných společensko-kulturních akcích ve škole i mimo ni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání dětí probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání „Zdravý rok v mateřské škole“ (dále ŠVP PV). V jeho názvu se odráží základní vize – zvýšená podpora výchovy ke zdraví, což je ve vzdělávacím procesu zohledněno. Výchozí vzdělávací obsah je členěn do integrovaných bloků. Tyto dílní celky respektují jednotlivé vzdělávací oblasti a jsou dobrým východiskem pro další pedagogickou práci. I přes jednotný styl tvorby třídního vzdělávacího programu je učitelkám ponechán dostatečný prostor k uplatnění vlastní nápaditosti a tvořivosti. Účinnost podpory integrovaného vzdělávání však na třídní úrovni snižuje konkretizace části vzdělávací nabídky bez provázanosti s cílem a očekávaným výstupem. Rovněž příliš není počítáno s cíleným zohledněním individuálních možností a vzdělávacích potřeb jednotlivců.

Škola obvyklou vzdělávací nabídku obohacuje o různé aktivity, zejména poznávacího, sportovního a kulturního charakteru, které napomáhají osvojování základů dílčích kompetencí prostřednictvím přímých zážitků. Některé akce probíhají na základě kontaktu s dalšími institucemi (např. Ekocentrum PALETA, Krajská knihovna Pardubice). Významně z hlediska podpory bezproblémového přechodu do 1. třídy napomáhá spolupráce a společné akce se Základní školou Pardubice-Svítkov. Škola nabízí zájemcům i nadstandardní činnosti a kroužky (flétna, angličtina, předplavecký výcvik, lyžařský výcvik).

Ředitelka školy vykonává funkci pátým rokem, pro výkon této činnosti splňuje kvalifikační předpoklady. Většinu povinností spojených s činností školy si ponechala ve své kompetenci, plní je v návaznosti na legislativní požadavky. Podíl ostatních učitelek na řízení organizace je minimální, pouze podle potřeby jsou pověřovány dílčími úkoly pro zajištění bezproblémového chodu. Tomu napomáhají i funkční pravidla, která jsou zpracována ve vnitřních dokumentech školy. Při jednáních pedagogické rady, která pod vedením ředitelky probíhají pro jednotlivá pracoviště odděleně, jsou řešeny odborné i organizační záležitosti. Přestože ředitelka usiluje o rozvoj školy, nedaří se to ve všech oblastech. Vliv na to má pouze částečné využití evaluačního systému nastaveného v ŠVP PV. Škola tak nezískává dostatek objektivních informací pro zkvalitňování průběhu, výsledků a všech podmínek se vzděláváním spojených.

Během svého působení ředitelka velmi dobře organizačně zvládla náročné situace a obtíže související zejména s rozsáhlými rekonstrukcemi prostor školy, které proběhly ve dvou etapách. Naopak plně se jí zatím nedaří vytvořit pozitivní pracovní klima založené

na spolupráci a týmové práci podpořené otevřenou, obousměrnou a respektující komunikací mezi vedením školy a všemi pedagogy. To se částečně promítá do snížené stability pedagogického sboru. I z tohoto důvodu se ředitelka zaměřila na osobně sociální rozvoj a některé poznatky se již snaží ve své práci využít.

Přes uvedené skutečnosti současný pedagogický sbor, který je tvořen deseti učitelkami včetně ředitelky a třemi asistentkami pedagoga, je odborně kvalifikovaný a umožňuje naplňovat ŠVP PV v příjemné třídní atmosféře. V jedné třídě je učitelkám také přínosně nápomocná tzv. babička, která jednou týdně do školy dochází a u dětí je velmi oblíbená. Ředitelka školy vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, v uplynulých dvou letech k tomu byly využity i finance z dotačního fondu. Učitelky získané poznatky (např. z oblasti logopedické prevence, čtenářské a matematické pregramotnosti) využívají ve vzdělávacím procesu. V menší míře jsou ve škole využívány vzájemné hospitace, které by mohly napomáhat k získávání zpětné vazby i předávání pozitivních zkušeností.

Naplňování ŠVP PV příznivě ovlivňují materiálně-technické podmínky. Jejich postupné zkvalitňování je jedním ze záměrů, které se vedení školy daří naplňovat a současně je odrazem zájmu a vstřícnosti zřizovatele. Vnitřní prostředí školy je příjemné, upravené a funkčně zařízené. Prostorové podmínky jsou ve všech třídách řádně využívány k rozličným herním, pracovním, pohybovým a jiným vzdělávacím aktivitám i odpočinku. To ve spojení s průběžně doplňovanými kvalitními hračkami, didaktickými potřebami, knihami, výtvarným a pracovním materiálem apod. podporuje všestranný rozvoj dětí. Obě budovy školy mají k dispozici zahradu, která umožňuje realizaci nejen herních a sportovních aktivit, ale i podněcuje vytváření sounáležitosti s živou i neživou přírodou. K tomu je využíváno i blízké přírodní prostředí. Významná pro chod školy je i přeměna jedné školní jídelny-výdejny na vlastní školní jídelnu, která zajišťuje stravování dětí pro obě pracoviště.

Škola hospodaří s finančními prostředky získanými z vlastní činnosti (úplata za předškolní vzdělávání ve výši 475 Kč měsíčně), s prostředky poskytnutými zřizovatelem na úhradu provozních nákladů a s prostředky státního rozpočtu včetně poskytnutých rozvojových programů. Finanční prostředky umožňují bezproblémový chod školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Realizace vzdělávání v jednotlivých třídách probíhala převážně podle nastaveného režimu dne, který však umožňuje jeho organizaci přizpůsobit aktuálně vzniklým situacím a potřebám. Toho bylo využito např. při realizaci dopolední pohybové aktivity mimo areál školy. V průběhu ranních a odpoledních činností učitelky poskytovaly dětem příležitosti k aktivitám podle vlastního zájmu. Děti si zpravidla samostatně vybíraly z volně přístupného herního materiálu nebo z připravené didaktické nabídky, jejíž část učitelky situačně využívaly k individuálnímu působení směřovanému k rozvoji rozličných dovedností a znalostí. Ve všech třídách souběžně probíhaly výtvarné, pracovní nebo grafomotorické činnosti. V této době děti měly, i přes zaznamenaný manipulativní způsob jejich zapojení učitelkou do některých didakticky cílených činností, dostatečný prostor pro vlastní rozhodování, vzájemnou komunikaci a realizaci různě zaměřených skupinových aktivit i spolupráci. Toho se jim již méně dostávalo v dopoledním bloku řízených činností, které byly vedeny frontálně, bez možnosti alternativního výběru s ohledem na schopnosti a potřeby jednotlivců, případně věkového složení třídního kolektivu. Tím ve spojení s uplatněným pedagogickým stylem s převahou tradičních metod a forem práce nebylo plně využito možné efektivity vzdělávacího procesu.

Přístup k dětskému cílenému učení byl více založen na poslechu, plnění úkolů a pokynů než na využití aktivizujících metod v podobě například záměrného vytváření herních aktivit spojených s hledáním různých řešení problémových situací a vlastním objevováním prostřednictvím pokusů a experimentování. Přesto se děti vlivem poutavé vnější motivace nebo možnosti činného zapojení účastnily aktivit se zájmem a přiměřenou dobu soustředění. Při činnostech vedených slovními metodami tomu mnohdy napomohlo i předložení vhodného obrazového materiálu a názorných pomůcek. Naopak při déletrvajícím verbálním projevu učitelky při vkládání značného množství informací se činnosti stávaly pro děti náročnými, a jejich zaujetí a pozornost klesaly. Přiměřená a cílená podpora se dostávala dětem se speciálními vzdělávacími potřebami ve spolupráci učitelky a asistentky pedagoga.

Přes uvedené dílčí ne zcela příznivé situace panovala ve všech třídách zřetelná důvěra mezi dětmi a dospělými, postavená převážně na partnerské komunikaci, kladném přijetí a v případě potřeby i pomoci. Méně již děti byly vedeny k samostatnému hledání řešení vzniklých problémových situací, se kterými se na pedagogy obrátily. Učitelky průběžně děti pozitivně hodnotily, občas jim poskytly objektivní zpětnou vazbu o úspěšnosti a možnosti zlepšení. Příležitosti k zařazení vzájemného vrstevnického hodnocení a sebehodnocení k posílení zdravé sebereflexe byly využity ojediněle.

Ve vzdělávacím procesu cíleně i intuitivně docházelo k osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Výrazně byla rozvíjena paměť (zejména mechanická a pojmová) a jemná motorika. Učitelky průběžně dbají na správný úchop psacího náčiní, méně již na jeho užití s uvolněným zápěstím. Část učiva podporovala získávání poznatků o živé i neživé přírodě a jejich proměnách včetně utváření povědomí o ochraně životního prostředí. Při některých činnostech bylo patrné formování předmatematických schopností a předčtenářských dovedností. V omezené míře děti byly podporovány v samostatném vyvozování logických úvah. Pro posílení správných řečových schopností učitelky průběžně zařazují v rámci logopedické prevence kolektivní jazykové chvilky. S některými dětmi s vážnějšími poruchami řeči je pracováno rovněž individuálně.

Přiměřeně věku dětí jsou upevňovány základní kulturně-hygienické návyky a sebeobsluha. Děti byly také vybízeny k průběžnému přijímání tekutin. Zdravý vývoj dětí rovněž podporuje dostatečně dlouhý pobyt venku, pravidelné zařazování pohybových aktivit a každodenní pestrá nabídka ovoce nebo zeleniny. Učitelky většinou respektovaly individuální potřebu odpočinku dětí, méně jim již nabízely klidové činnosti mimo lůžko.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Projevy dětí svědčily o postupném osvojování základů klíčových kompetencí i funkčních gramotností důležitých pro jejich další rozvoj. Odpovídající výsledky děti projevovaly v oblasti získávání a využívání sociálních dovedností. Bezprostředně mezi sebou i s dospělými komunikovaly, respektovaly pravidla vzájemného soužití, k sobě navzájem se chovaly převážně kamarádsky. V případě potřeby se děti dokázaly domluvit na společných činnostech nebo si rozdělit role při námětových hrách. Přiměřeně svému věku a individuálním možnostem děti prezentovaly vlastní nápady a znalosti. V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u některých starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti všech hlásek. Děti při činnostech dokázaly pracovat podle instrukcí a uplatňovat základní myšlenkové operace. Vybavovaly si dřívější poznatky, znaly velké množství říkadel, básniček a písniček. Uměly je reprodukovat a zpívat, nejmladší děti i se snahou správného užití rytmického hudebního nástroje. Dobrou prostorovou představivost prokazovaly při manipulaci s didaktickými pomůckami a různými

stavebnicemi. Při modelování, práci s keramickou hlinou a výtvarných činnostech děti uplatňovaly tvořivost a fantazii.

Děti bez potíží zvládaly orientaci v prostoru a zacházení s běžnými pomůckami, zvláště při stolování jich většina prokázala přiměřenou samostatnost v sebeobsluze. Kladný dopad na rozvoj dětí má také pravidelné zařazování rozličných pohybových aktivit, zřejmě bylo upevňování tělesné zdatnosti a pohybové kultury. Většina dětí v povinném předškolním vzdělávání chápala základní číselné a matematické souvislosti, skládala obrazce podle předlohy i celek z částí. Dovednosti související s přípravou na čtení dobře děti uplatňovaly např. při hře s obrázky, zvládaly sluchovou analýzu slov a rozeznaly některá písmena. Dokázaly činnost přerušit a později se k ní vrátit.

Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány na třídní i školní úrovni, na základě zjištění jsou přijímány dílčí záměry dalšího zejména kolektivního působení. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců, vedou o nich záznamy. Některé učitelky je občas doplňují vyvozenými vzdělávacími potřebami a záměry pro další pedagogickou péči. Součástí pedagogické diagnostiky jsou portfolia kresby postavy a vybraných pracovních listů. Poznatky jsou využívány spíše v aktuálně vzniklých situacích v průběhu vzdělávání než k plánování vzdělávací nabídky pro cílenou individualizaci podle možností a potřeb jednotlivců. Naopak záměrný rozvoj je patrný u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, pro které je zpracován individuální vzdělávací plán v souladu s doporučením školského zařízení. U části dětí v povinném předškolním vzdělávání je znatelná zvýšená snaha učitelek minimalizovat možné riziko školní neúspěšnosti. Pro dvě děti s odkladem povinné školní docházky jsou stanoveny oblasti, jež je třeba posilovat, a dvě děti mají vypracován plán pedagogické podpory. V dohledné době je naplánováno jejich vyhodnocení. Učitelky o průběhu a výsledcích vzdělávání informují zákonné zástupce. V případě potřeby jsou s nimi řešeny vzdělávací a výchovné potíže, někdy i ve spolupráci s dalšími odborníky.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo ke změně na místě ředitelky školy,
- velmi dobrou spoluprací se zřizovatelem byly výrazně zkvalitněny materiálně-technické podmínky vzdělávání dětí,
- zvýšená obměna části pedagogického sboru,
- realizace logopedické prevence.

Silné stránky

- Estetické prostředí a podnětné materiální zázemí školy, které přispívá k naplňování vzdělávacích cílů,
- zvýšená podpora rozvoje řečových dovedností dětí v rámci logopedické prevence.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Méně účinná realizace hodnotících procesů jako systému směřujícího ke zvyšování kvality předškolního vzdělávání,
- omezené využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování a realizaci vzdělávání zohledňujícího individuální potřeby dětí (kromě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí s odkladem povinné školní docházky).

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zefektivnit hodnotící činnosti tak, aby docházelo k získávání potřebných poznatků ze všech oblastí souvisejících s činností školy, následně je využívat k přijetí účinných opatření pro zvyšování kvality poskytovaného předškolního vzdělávání,
- zjištění z diagnostických záznamů o dětech důsledně propojovat s třídním plánováním a přípravou individualizované vzdělávací nabídky,
- uplatňovat častěji pedagogický styl založený na vyvozování závěrů dětmi, podporovat je ve větší míře v samostatném řešení problémových situací s hledáním různých řešení a v získávání rozličných poznatků a zákonitostí prostřednictvím vlastního objevování,
- využívat více vhodné příležitosti k sebereflexi vlastní úspěšnosti a vzájemnému situačnímu hodnocení, které posilují rozvoj osobnosti dítěte,
- motivovat učitelky k zařazování vzájemných hospitací pro poskytování kolegiální vzájemné zpětné vazby a předávání pozitivních zkušeností, motivace, nápadů, metod,
- věnovat větší pozornost komunikaci a diskuzi ředitelky školy s pedagogy, využívat účinně nástroje ke sledování a vyhodnocování pracovního klimatu školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy schválená dne 25. 6. 2015
2. Rozhodnutí ve věci zápisu Školní jídelna do rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ 55884/2015 OŠK, s platností od 1. 9. 2015
3. Rozhodnutí o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. KrÚ 55948/2015 OŠK, s platností od 1. 9. 2015
4. Výpis správního řízení o změně v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. SpKrÚ 47464/2014 OŠK, s platností od 1. 9. 2014
5. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 1. 9. 2014
6. Výjimka z nejvyššího počtu dětí v mateřské škole na školní rok 2018/2019
7. Záznamy z pedagogické diagnostiky dětí - školní rok 2018/2019
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Zdravý rok v mateřské škole“, čj. ŠVP_09/2018, s platností od 1. 9. 2018
9. Školní matrika – školní rok 2018/2019
10. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2018
11. Třídní knihy – školní rok 2018/2019

12. Zápisy z jednání pedagogické rady – školní roky 2017/2018 a 2018/2019
13. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2018/2019
14. Dokumentace vztahující se k vlastnímu hodnocení školy
15. Doklady o vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy
16. Inspekční zpráva, čj. ČŠIE-329/13-E, ze dne 17. 4. 2013

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Bc. Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 11. 2. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Bc. Naděžda Kirschová, ředitelka školy

Bc. Naděžda Kirschová v. r.

V Pardubicích 14. 2. 2019